

[Statsministeren]

optimisme er en nødvendig drivkraft i et opsving, som endnu kun er i sin første fase, men jeg ved da godt, at hr. Svend Auken og de øvrige medlemmer af den tidligere regering ikke er så præget af optimisme; det var de jo heller ikke, mens de var regering i den sidste tid, og det bidrog måske nok til, at det gik så galt, som det gjorde.

Nå, lad mig nu vende mig til det, som alligevel var det centrale i hr. Svend Aukens indlæg, og som direkte ledte op til den dagsorden, hr. Svend Auken stillede forslag om. Hr. Svend Auken talte om regeringens selvopgivende politik over for betalingsbalanceunderskuddet, og jeg synes, det er rigtigt, at vi her i folketinget gør os store anstrengelser for til bunds at forstå, hvad der ligger bag udviklingen i vore betalingsbalancetal.

Jeg tror ikke, hr. Svend Auken kan overbevise hverken folketinget eller offentligheden om, at denne regering har været præget af, at den veg tilbage fra at træffe de nødvendige og ubehagelige beslutninger. Det var nemlig disse beslutninger, den sidste halvdel af hr. Svend Aukens tale beskrev. Men vi føler et meget stærkt ansvar over for udviklingen i produktion og beskæftigelse. Vi har sat os det mål, at vi vil have skabt nye arbejdspladser, så vi efterhånden kan få bugt med arbejdsløsheden.

Nu er et økonomisk opsving i gang, det er båret frem af eksporten og investeringerne i arbejdspladserne i erhvervslivet, altså i den private sektor, men jeg erkender villigt, at det er et opsving, som endnu er i en, må jeg kalde det sårbar fase. Nye kontraktive, forbrugsbegrænsende, indgreb kunne meget let kvæle eller i hvert fald hæmme opsvinget i dets indledende fase. Det ønsker regeringen meget stærkt at undgå, og det er derfor, vi ikke vil gennemføre indgreb, før det måtte være aldeles klart, at de ikke kan undgås. Det er ikke, fordi vi er sorgløse eller ansvarsløse, det er, fordi vi netop føler et stærkt ansvar over for en fortsat positiv udvikling i produktion og beskæftigelse. Vi er begyndt at få vækst igen, men vi har brug for mere vækst, og jeg troede egentlig, at socialdemokratiet ville være helt enige i den holdning.

Den politik, socialdemokratiet selv førte de sidste år, forhindrede et opsving. (*Afbrydelse*) ... Ja, vi fik det da i hvert fald ikke. Den politik, socialdemokratiet nu i opposition anbefaler, er jeg bange for ville bremse

opsvinget. Det ved jeg godt ikke er motivet – man skal aldrig klandre hinandens motiv – men jeg siger bare, at jeg tror, det ville være den økonomiske konsekvens af den politik, man har lagt frem. Det er i hvert fald regeringens opfattelse, at man skal vurdere og analysere grundigt på den stigning i betalingsbalanceunderskuddet, vi får i år, inden man over hals og hoved kaster sig ud i nye indgreb, som kan bringe opsvinget i fare.

Så vil jeg gerne føje følgende til, så enhver vil forstå det: man kan være helt sikker på, at den dag, det samfundsøkonomisk måtte være uomgængeligt nødvendig at stramme statsfinanserne, også bliver den dag, regeringen foreslår det. Men det bliver ikke før, og vi håber, at vi kan undgå det. Jeg synes, meget peger på, at vi kan undgå det, og det kommer jeg nu til.

Alle ved, at Danmark har været ramt som andre – vi måske mere end de fleste – af den midlertidigt kunstigt høje dollarkurs. Det har været en belastning. Nu er der jo ingen garanti for, at dollaren falder i løbet af en nærmere fremtid, men jeg tror godt, jeg tør spå, at den gør det på et eller andet tidspunkt. Et dollarfald i løbet af 1984 er ikke noget, vi på nuværende tidspunkt kan inddrage i vores økonomiske tilrettelægning, for vi har ingen garanti for det. Jeg vil sige det sådan, at skulle der komme et fald i dollarkursen, er det en ekstra præmie, som vi kan glæde os over, men vi skal tilrettelægge den økonomiske politik, så den er korrekt, også selv om dollarkursen ikke måtte vige. Det mener jeg også vi har gjort.

Nu går jeg til det næste, som er væsentligt for vores betalingsbalanceudvikling. Det fremgår af den oversigt, som det økonomiske sekretariat netop har udsendt, at lagerudviklingen i 1983 og 1984 har spillet en meget væsentlig rolle for stigningen i underskuddet i 1984. Et meget reelt billede af den grundlæggende og langsigtede udvikling på betalingsbalancen mener jeg man får, hvis man korrigerer betalingsbalanceunderskuddet for ændringer i lagerbeholdningerne. I 1983 faldt de danske lagre i størrelsen 1,5 mia kr. Men i år er lagerbeholdningerne steget dramatisk; de er nemlig steget med 6 mia kr.

Hvis man ser på betalingsbalanceunderskuddet og tager lagerforøgelsen i betragtning – eller i andre perioder tager lagerreduktionen i betragtning – får man et meget